

R E F E R A T

privind reconfirmarea adeziunii Municipiului Timișoara la Convenția Primarilor (*Covenant of Mayors*) și aprobarea Planului de Acțiune pentru Energia Durabilă (PAED) al Municipiului Timișoara

Prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr.228/29.06.2010 s-a aprobat Strategia locală privind schimbările climatice și Planul strategic de acțiuni privind combaterea, atenuarea și adaptarea la efectele schimbărilor climatice în municipiul Timișoara, precum și adeziunea Municipiului Timișoara la Convenția Primarilor.

Prin participarea Municipiului Timișoara la Proiectul „*An inclusive peer-to-peer approach to involve EU CONURBations and wide urban areas in participating to the CovenANT of Mayors*”, cod IEE/10/380/SI 2.589427 – acronim CONURBANT, co-finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Intelligent Energy Europe, s-a reevaluat Inventarul de Referință al Emisiilor pentru anul 2008 și s-au compilat Inventarele de Monitorizare a Emisiilor pentru perioada 2009-2013, PAED fiind astfel supus analizei și reevaluării, în concordanță cu bunele practici în domeniul planificării energetice, a eficienței energetice și utilizării energiei din surse regenerabile, acest document strategic fiind și un rezultat al schimbului de experiență și al unui mod de apordare nou, de tip peer-to-peer, de la egal la egal, între orașe europene experimentate în acest domeniu și orașele care doresc și urmăresc implementarea cu succes a unor măsuri și acțiuni care să asigure performanță în planificarea urbană durabilă.

Pentru realizarea Inventarului de referință și de monitorizare a emisiilor, au fost colectate informațiile energetice (consumurile de energie) și datele din toate domeniile relevante: clădiri, echipamente și instalații municipale, terțiare și rezidențiale, iluminat public municipal, transport, producția locală de energie și termoficare, sectorul industrial, managementul deșeurilor, apei și a apelor uzate. În baza datelor colectate, s-a realizat o analiză a situației actuale, cu evidențierea sectoarelor responsabile de cele mai mari emisii, cu evidențierea domeniilor conflictuale în raport cu schimbările climatice și modul de abordare/soluționare a acestora în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel local, dezvoltarea sustenabilă a comunității și ridicarea calității vieții locuitorilor Timișoara. O atenție deosebită s-a acordat eficienței energetice și producției de energie din surse regenerabile prin valorificarea potențialului energetic local, precum și a creșterii utilizării acestor energii curate la scară tot mai largă.

La stabilirea măsurilor și acțiunilor în vederea atingerii obiectivelor globale de scădere a cantității de CO₂ la nivel local, s-a ținut cont de prioritățile astfel stabilite, prin alocarea unor termene rezonabile de implementare, corelate cu situația economică actuală, posibilitățile de finanțare și, chiar dacă reprezintă o provocare pentru autoritatea publică locală, implementarea acestui document strategic nu va contura sarcini excesive autorității locale. Aceste măsuri sunt în perfectă corelație cu prevederile **Pachetului legislativ „Energie – Schimbări Climatice”** care prevede :

- reducerea, până în anul 2020, cu cel puțin 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES);
- creșterea, în același interval de timp, cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în totalul consumului energetic;
- creșterea eficienței energetice cu 20%.

Planul de Acțiune pentru Energia Durabilă în forma ei actualizată propune un număr de 145 de acțiuni bine definite care vor conduce la diminuarea consumurilor de energie, la generarea energiei din surse regenerabile, respectiv reducerea cantității de CO₂ până în anul 2020 cu cel puțin 20% față

de anul 2008, responsabilizând direcțiile și serviciile Primăriei Municipiului Timișoara, regii autonome/societăți comerciale de interes local și alți actori locali sau județeni în vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute, implicând totodată comunitatea în atingerea țintelor prin programe de conștientizare și informare și creând o punte în dezvoltare economică, socială și de mediu a municipiului Timișoara, combinând obiective și ținte cuprinse în mai multe sectoare de activitate.

Municipiul Timișoara, în calitate de coordonator al Conurbației Timișoara, are o deosebită responsabilitate, care obligă municipiul la asumarea rolului de model, de factor de reglementare și de promotor al unor acțiuni și măsuri care să fie aplicate mai apoi la scară largă și de localitățile din Polul de Creștere Timișoara.

Planul de Acțiune pentru Energia Durabilă este un document strategic care:

- ❖ Fiind un document strategic, este și trebuie integrat și în viitor cu toate documentele de planificare și programele de dezvoltare elaborate la nivel local,
- ❖ Indică modalitatea în care Municipiul Timișoara în calitate de semnatar al Convenției Primarilor își va atinge obiectivele de reducere cu cel puțin 20% a emisiilor de CO₂ până în anul 2020,
- ❖ Are la bază rezultatul Inventarului de Referință al Emisiilor (*Baseline Emission Inventory*) în scopul analizării zonelor și sectoarelor de acțiune, identificării celor mai bune soluții, acțiuni cheie și oportunități pentru a atinge obiectivele de reducere a emisiilor de CO₂,
- ❖ Stabilește măsurile concrete de reducere a consumurilor finale de energie, împreună cu planificarea acțiunilor strategice pe care Municipiul Timișoara le are în vedere din punct de vedere încadrării lor în timp, indică persoanele sau compartimentele de specialitate responsabile și bugetele estimate necesare pentru implementare,
- ❖ Acoperă domeniile și sectoarele în care municipalitatea poate influența consumurile de energie pe termen mediu și lung, și anume: clădirile, echipamentele/instalațiile municipale, terțiare, rezidențiale și transportul – obligatorii pentru acceptarea PAED de către Joint Research Centre (JRC) și a domeniilor și sectoarelor privitoare la producerea locală de energie, planificare urbană, achiziții publice verzi și lucrul cu cetățenii și părțile interesate – recomandate de JRC,
- ❖ Devine un angajament politic, în momentul asumării și aprobării prin hotărâre a consiliului local,
- ❖ În procesul de implementare, Municipiul Timișoara își va adapta structurile interne prin alocare de resurse umane, fiind susținut de societatea civilă prin părțile interesate și cetățeni, în amplul proces de mobilizare a întregii societăți civile,
- ❖ Se susține printr-o alocare de resurse financiare, cu identificarea resurselor cheie de finanțare care vor fi folosite pentru a finanța acțiunile, inclusiv planuri de finanțare de la părți terțe,
- ❖ Este supus monitorizării regulate și raportării în scopul evaluării modului de atingere a obiectivelor și adoptării măsurilor corective, atunci când se consideră necesar. Raportul de implementare la fiecare 2 ani de la înaintarea PAED către JRC este o obligație asumată a Municipiului Timișoara.

Planul de Acțiune pentru Energia Durabilă a Municipiului Timișoara cuprinde și o serie de măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice, în perfect acord cu Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013- 2020. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră într-un orizont de timp apropiat nu implică o atenuare a fenomenului de încălzire globală, astfel că adaptarea la efectele schimbărilor climatice trebuie să reprezinte un element important al autorității publice locale.

Planul de Acțiune pentru Energia Durabilă a Municipiului Timișoara va necesita o nouă abordare a priorităților de investiții publice locale, focusate pe eficiență energetică, reducerea consumurilor de energie și a reducerii cheltuielilor bugetare dedicate acestor tipuri de cheltuieli, printr-un management energetic susținut, siguranța și independența energetică presupunând și o stimulare a producerii energiei din surse regenerabile, preponderent solară (colectoare solare pentru producerea apei calde menajere, panouri fotovoltaice), sursele geotermale GSHP (*ground source heat pumps*), etc. Pe de altă parte, numeroase din posibilitățile disponibile de reducere a cantității de CO₂ sunt de fapt oportunități de zi cu zi, care pot genera beneficii sociale și de mediu multiple. În general aceste măsuri vizează fiecare cetățean în parte, de la elevi, adolescenți și adulți. Măsurile simple pornite cu educația ecologică la nivelul unităților școlare și la autoeducația pentru segmentul adult, generează implicit

reduceri ale consumurilor la nivel de familie, gospodărie, instituție, companie și în final la scăderea cantității CO₂ la nivelul localității.

Acțiunile și soluțiile PAED de reducere a cantității de CO₂ pe teritoriul administrativ al municipiului vizează:

- ❖ Reducerea consumurilor de energie în sectoarele municipale, terțiare și rezidențiale;
- ❖ Folosirea cu eficiență maximă a resurselor energetice și a energiei de orice fel;
- ❖ Promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile;
- ❖ Transport sustenabil, asigurarea mobilității urbane durabile și a conexiunii cu localitățile din Polul de creștere și regiune;
- ❖ Reducerea emisiilor de CO₂ generate de autovehiculele vechi, poluante;
- ❖ Îmbunătățirea tehnologiilor utilizate/adoptarea de tehnologii „verzi”;
- ❖ Planificare urbană durabilă și amenajarea și îmbunătățirea spațiilor verzi;
- ❖ Achiziții publice verzi (*Green Public Procurement*);
- ❖ Management durabil al deșeurilor, apei și a apelor uzate;
- ❖ Creșterea gradului de conștientizare a populației privind schimbările climatice, asupra măsurilor de combatere și adaptare la efectele acestora;

Față de cele prezentate, **PROPUNEM:**

1. **Reconfirmarea adeziunii la Convenția Primarilor** (*Covenant of Mayors*), prevăzută în Anexa 1 și împuternicirea Primarului Municipiului Timișoara, Domnul Nicolae ROBU pentru semnarea și înregistrarea acestuia la Oficiul Convenției Primarilor de la Bruxelles;
2. **Aprobarea Planului de Acțiune pentru Energii Durabile al Municipiului Timișoara**, prevăzut în Anexa 2.
3. **Numirea membrilor Consiliului Local al Municipiului Timișoara în echipa de implementare și monitorizare a implementării măsurilor și acțiunilor din prezentul Plan de Acțiune pentru Energia Durabilă al Municipiului Timișoara**, după cum urmează:
  - Domnul/Doamna _____ - Consilier local;
  - Domnul/Doamna _____ - Consilier local;
  - Domnul/Doamna _____ - Consilier local;
  - Domnul/Doamna _____ - Consilier local;
  - Domnul/Doamna _____ - Consilier local;

VICEPRIMAR,

Dan DIACONU

SECRETAR,

Ioan COJOCARI

DIRECTOR EXECUTIV DIRECȚIA DE MEDIU,

Adrian – Amedeo BERE – SEMEREDI

ȘEF SERVICIU SPAȚII VERZI ȘI LOCURI DE JOACĂ,

Diana – Mihaela NICA

CONSILIER,

Iudit BERE - SEMEREDI

AVIZAT JURIDIC,